

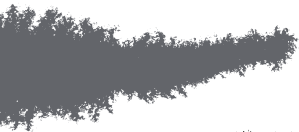
Carles Camps Mundó

**Dilluns
de poesia
a l'Arts
Santa
Mònica**

**Presentació
de Josep M. Fulquet**

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Sobre la poesia de Carles Camps Mundó

Josep M. Fulquet

Quan Carles Camps em va convidar a fer d'«intèrpret» dels seus versos, als Dilluns de Poesia a l'Arts Santa Mònica, vaig pensar que m'havia posat en un bon destret, ja que la meua proximitat a la seva persona, tant la personal com l'estrictament poètica, era —si més no, m'ho semblava—, podia ser, més aviat un inconvenient que no pas un avantatge. Inconvenient perquè a vegades una proximitat excessiva ens fa perdre la visió de conjunt; i avantatge perquè, parlar de l'obra d'una persona amiga amb la qual hem compartit, entre moltes altres coses, llargues converses sobre poètica, ens permet incidir en aspectes que potser una visió més global passaria per alt.

Parlar de la poesia de Carles Camps és una empresa apassionant, però gens fàcil. I no ho és perquè són molts els elements que la configuren, molts els ingredients que en fan un plat exquisit, apte només per a paladars que no entenen la poesia com a simple desfogament emotiu o com a consol davant les adversitats, com a trampolí de projecció social i professional o simplement com a instrument que afalaga una vanitat personal en la gran majoria dels casos del tot injustificada.

Parlar de la poesia de Carles Camps és parlar de la poesia d'un home que, en aquests moments, compta ja amb un volum d'obra suficient per ser considerat un dels grans noms de la poesia catalana contemporània, des del moment en què, a finals dels anys seixanta, i arran del contacte amb grups d'avantguarda, s'inicia en la poesia visual i publica *La nuu. Contes de l'horitzó* (1974) fins a 1981, quan presenta una mostra de la seva obra visual a la Fundació Miró. A partir d'aquí, deu llibres de poesia discursiva, des de *Sis poemes* (1981) i *L'Absent* (1989) fins al recentment presentat en públic *Elegia de l'origen* (2017), són prou bagatge per certificar aquesta afirmació. Això, si no hi afegim a més un llibre de proses, *Com els colors a la nit* (2006), i un recull d'aforismes i reflexions, *La figuració del(s) sentit(s)* (2011), que doten la producció de Camps d'una envergadura i solidesa certament admirables, sobretot pel que fa a la laboriosa exigència amb què se'ls ha plantejat; una obra que impressiona tant per la seva humanitat com per la seva ambició intel·lectual i el seu rigor formal, qualitats que l'inscriuen de ple en la tradició europea. Com ell mateix diu en la introducció explicativa que fa a la poètica d'Antoni Clapés,

Davant d'aquest complex de petitesa i de poca importància, d'aquesta falta, en definitiva, d'autoestima, ens oblidem, doncs, de comparar i situar l'autor estudiat respecte a una tradició més àmplia que la pròpia, com és la que ens enclou com a literatura catalana; és a dir, la de les llengües romàniques i, consegüentment, també la de la tradició compartida de les lletres europees. Pensem, per exemple, en el valor que tindrien en l'àmbit europeu i mundial

un Riba o un Vinyoli francesos o alemanys, i és des d'aquest valor literari que els hauríem d'analitzar, siguin o no coneguts fora de les nostres fronteres idiomàtiques.

Precisament, com afirma Eliot, si l'única forma de tradició, de transmissió, consistís a mostrar una adhesió incondicional als guanys obtinguts per la generació anterior, no aniríem bé, perquè la tradició representa una qüestió de significat molt més ampli. Qui la vulgui, aquesta tradició, l'haurà d'obtenir amb esforç, ja que implica tenir «sentit històric», és a dir, tenir una percepció no solament del passat del passat, sinó de la seva presència. Perquè el que empeny l'individu a escriure és la consciència que té que no escriu només amb el batec de la pròpia generació a les venes, sinó amb el sentiment que tota la literatura europea des de l'edat antiga, i aquest tot inclou també la del seu propi país, hi té una existència simultània. Aquest sentit històric és el que fa tradicional un escriptor, i el que el fa també més conscient de la seva ubicació en el temps, de la seva pròpia contemporaneïtat.

Així, i per validar la meua afirmació anterior —que Camps hauria de ser considerat, ja avui, un dels grans poetes vius de la nostra tradició, al costat de noms com Màrius Sampere o Lluís Solà—, diré que la seva poesia segueix el deixant que va iniciar a Catalunya el gran (i per molts encara desconegut) Màrius Torres; que van continuar Carles Riba, l'obra del qual és testimoni de la lluita que va haver de sostenir amb totes les forces contra, precisament, el llenguatge, i J. V. Foix, que és gran precisament per tot el contrari, i per la potència incontestable del seu món imaginatiu. I segueix també el deixant

que, en el marc de la lírica europea, van fixar els simbolistes francesos, i després Mallarmé i Valéry; Yeats i Eliot; el Rilke dels *Sonets a Orfeu* més que no pas el de les estranyes i fascinants *Elegies de Duino*; els italians Umberto Saba i Giuseppe Ungaretti, o el Juan Ramón Jiménez d'*Espacio*. Tots aquests autors participen dels temes eterns, avalats per la tradició, i Camps en participa, però ho fa centrant el debat en un punt que per ell és nuclear: el llenguatge. Més ben dit, la crisi del llenguatge o, si es vol, la falta de confiança en el llenguatge com a reproductor de l'ordre del món. Una obsessió, gosaria dir, tan antiga com el temps, com veurem tot seguit. Per això, no és en va que el seu últim poemari comenci amb aquesta autocita: *Tot ens passa en el llenguatge. Parlar del llenguatge és parlar de tot el que ens passa*. Una cita que ens remet, en primer lloc, al pròleg de l'Evangeli segons Joan, en què s'esmenta el *logos* identificant-lo amb un ser espiritual en el principi de la creació. Joan diu: «En el principi era el *logos* i el *logos* era amb Déu i el *logos* era Déu». És a dir, la intel·ligència que dirigeix, ordena i dóna harmonia als canvis que tenen lloc en l'existència mateixa. Diguem, però, que al llarg de la història hi ha hagut, més enllà de l'evangelista, tres moments en què el conflicte entre home i llenguatge s'ha fet evident. El primer, quan al *Cràtil*, una de les primeres obres filosòfiques que, a la Grècia antiga, tracta sobre la teoria del llenguatge, Plató –parlant per boca d'Hermògenes i Cràtil– es demana si el significat de les paraules és un fet natural o si, al contrari, és arbitrari i depèn de l'hàbit dels parlants. Un dels personatges, Cràtil, defensa que totes les dades provenen dels sentits i que les

coses materials estan en canvi constant, i accentua aquesta posició fins al punt de dir que «tot coneixement és impossible», ja que les coses canvien sempre. Diuen que Cràtil no deia mai el nom de cap cosa, sinó que es limitava a assenyalar-la: «Ja que les coses canvien totalment en el temps, no se les ha d'anomenar amb cap nom, sinó només assenyalar-les, i tornar-les a assenyalar després, de manera que no se'ns escapi el canvi que han sofert».

Heràclit en estat pur, com es pot veure. Hermògenes, el seu oponent, en canvi, opina que la relació entre el nom i la cosa anomenada ens ve donada pel costum i la convenció. Els noms no expressen l'essència de les coses, i poden substituir-se per uns altres si els parlants, els usuaris que fan servir la paraula, així ho acorden. El diàleg, que en algun moment es fa una mica feixuc, sobretot quan s'entra en la discussió sobre les etimologies, acaba en taules i sense que cap dels dos pugui dir que els seus arguments han pesat més que els del rival dialèctic. Però si Cràtil no diu mai cap cosa pel seu nom, sinó que es limita a assenyalar-la, observem què passa, molts segles més tard, ja entrat el segle XVIII, a Anglaterra, quan Jonathan Swift publica, el 1726, els seus *Viatges de Gulliver*. En efecte, en el capítol cinquè de la tercera part d'aquesta cèlebre novel·la —titulada (no riguïn, sisplau) *Viatge a Laputa, Balnibarbi, Luggnagg, Glubbubrib i Japó*—, l'autor és rebut a la Gran Acadèmia de Lagado, on li expliquen les diferents especialitats dels savis que hi treballen. Si m'ho permeten, en citaré uns fragments que vénen molt a propòsit del que debatem aquí:

Tot seguit vam passar al departament de llengües, on tres acadèmics estudiaven conjuntament la manera de millorar les parles de les seves regions respectives.

Un dels projectes que tenien entre mans consistia a escurçar el discurs reduint a una sola síl·laba els mots que en tenen més d'una i eliminant els verbs i les partícules, atès que totes les coses imaginables no són de fet més que noms. Amb un altre es pretenia abolir absolutament totes les paraules, la qual cosa faria un gran bé a la salut i donaria brevetat a les converses. Sent com és indiscutible que cada paraula que pronunciem comporta un cert desgast [...] i [...] contribueix a fer-nos la vida més curta, es va arribar a la conclusió següent: donat que les paraules no són sinó noms que designen coses, els homes hi sortirien guanyant si sempre anessin d'un cantó a l'altre amb totes les coses que necessitessin expressar en el curs d'una determinada conversa [...] molts savis i erudits al nou mètode d'expressar-se amb coses, el qual presenta només un petit inconvenient: si l'individu en qüestió ha de tenir una conversa llarga i variada, es veu obligat a carregar un enorme fardell de coses a l'esquena, a menys que es pugui pagar un parell de criats ben fornits perquè li facin de camàlics. Més d'una vegada vaig veure passar pel carrer algunes d'aquestes eminències, aclaparades pel pes de la càrrega com si fossin quincallaires...

Ho veuen? L'un diu que les coses s'han d'assenyalar i prou. L'altre ja les vol abolir del tot i substituir-les per les coses. Un tercer estadi en la discussió sobre el llenguatge ens porta a la «carta» en què Hofmannsthal posa

en boca de Lord Chandos aquesta confessió al filòsof Francis Bacon:

El meu cas és, per dir-ho breument, aquest: he perdut del tot la facultat de pensar o de parlar amb coherència sobre qualsevol cosa. Al principi, se'm va anar fent impossible discutir sobre un tema elevat o general, i pronunciar aquelles paraules tan senzilles d'usar que qualsevol home se'n pot servir sense cap esforç...

Bé, potser m'he apartat una mica, amb aquesta llarga digressió, del motiu pel qual som avui aquí. Crec, però, que no és sobrer, ja que aquests tres moments estan presents, vestits amb túniques diverses, en tota la poesia de Camps. Perquè, ultra els grans temes de la lírica de totes les èpoques —la fragilitat de ser («No som res més que un cos que es reconeix, / un cos que es pensa a part per la secreció dels noms...»), el pas irremissible del temps i la mort ineluctable («¿Com pot passar, la mort? / ¿Cap a on, si no en si, el seu gest d'extinció? / Perquè, sense més temps després del temps, / ¿com es resol l'acció de morir? / ¿Quan, l'haver mort? / ¿O morts quedem morint?»)—, el centre nuclear de la seva poesia és precisament, com remarca ell mateix en el seu últim llibre, «l'anhel epifànic de poder viure sense designar, cos a cos amb les coses sense necessitat de la intermediació del llenguatge», és a dir, el llenguatge, les paraules, com a element que ens inscriu en el temps i per això mateix ens fa peribles, mortals. Però també el llenguatge com a coartada del poder, quan utilitza les paraules per amagar la realitat: «Que les paraules no conservin /

cap dret en nom de la bellesa / ni tinguin mai més la paraula. / Que oblidin per sempre que ens eren / redemptores com a pregària / o que ens calmaven amb les seves / metàfores consoladores / i amb les seves enaltidores / imatges...» O encara: «Aquest va ser l'error / comès pels déus: ens van / donar veu. Amb els noms / hem destruït el Ser». Uns versos que posen radicalment en qüestió les paraules de l'evangelista citades més amunt.

De la mateixa manera que el talent narratiu ens pot acostar a la història, i fer-la més entenedora, gosaria dir que la poesia —la poesia de Camps, en aquest cas— ens acosta i fa més entenedora la filosofia. Així, tinc la percepció que és una poesia, atenent el fil conductor que la vertebrava, d'un fort component filosòfic, amb una empremta profundament existencialista. Com si Camps hagués equivocat la vocació i —feliçment per nosaltres lectors, en aquest cas— s'hagués transmudat en poeta. Què vull dir amb això? Doncs simplement que es tracta d'una poesia que ens parla del ser («Irremissiblement, com si existís / un ser del Tot que, emparant-se en el temps, / ens anés doblegant la resistència / del jo, fins a tornar-nos indistints»), de l'angoixa de l'existència, de l'anàlisi dels sentiments que revelen la immersió limitada i individual de la persona en el món; una poesia que ens planteja la consciència de la mateixa existència humana i, en certa manera, el sentit de la vida, pensant sobretot en la finitud del món i de la condició humana, és a dir, la mort, la fragilitat, la responsabilitat o la llibertat.

En la poesia de Carles Camps, el que en podríem dir «la veu narrativa» és, com volia Kierkegaard, el ser humà com a subjecte dins un univers indiferent, objectiu, de vega-

des ambigu i absurd; un ser exposat, «llançat» a l'existència, per dir-ho ara mateix a la manera de Heidegger.

Com a «L'enterrament dels morts», el poema que obre *La terra gastada*, de T. S. Eliot, Camps ens parla «barrejant memòria i desig», però no defuig el joc conceptual: «les paraules [...] ens parlen / amb desig i en memòria»; o bé «No pas memòria d'uns fets, / sinó desig de recordar / com si fos res sigut el que vull que va ser...» I també: «ni les paraules que de sobte, / com esclats de sentit, ens enlluernen / són res més que llum negra». O: «Les paraules: / incoagulables. / Em designo.»

Davant de llibres com *El contorn de l'ombra*, *Cap nom del món* o l'últim *Elegia de l'origen*, el lector es pot sorprendre del tractament a vegades abrupte, eixut, d'alguns versos. És a dir, sorprendre's d'aquest to aliè a efluvis sentimentals o plaents als sentits tan abundants en la poesia, posem per cas, d'un Carner. I que molt sovint fan que el lector de bona fe identifiqui amb la bona poesia. No. La poesia de Camps transita per uns altres camins. Aspres, difícils, si es vol, a vegades, però camins bellíssims, que tenen tota la força d'uns conceptes llargament meditats i que, per això mateix, demanen l'esforç intel·lectual del lector, la seva complicitat, com els demana també la gran lírica europea posterior al simbolisme a la qual Camps ha aportat un gra de sorra de dimensions molt considerables, una aportació que si aquest país nostre no fos tan cec, tan caïnita, sovint tan miserable amb els seus fills; si fos més generós i sabés reconèixer amb generositat l'esforç i el talent allà on, i en qui, es manifesta, segurament seríem millors. Tots nosaltres. Individualment i com a poble.

Acabo lligant aquesta cloenda amb les paraules inicials de la meua intervenció. Si un dels ingredients de l'amistat és l'admiració, no vull desaproveitar aquests moments per expressar la que sento per Carles Camps i pel conjunt de la seva poesia. Admiració per la manera com ha construït una obra compacta, sòlida, amb aquella «callada manera senzilla d'amorosir el pensament per una gràcia tenaç» –cito Carles Riba– que ens enriqueix a nosaltres com a lectors i ens forneix, com afirma l'estimat D. S. Abrams, a l'epíleg de *Cap nom del món*, «les eines necessàries per afrontar el difícil repte de la vida contemporània».

6 de març de 2017

Josep Maria Fulquet (Barcelona, 1948), doctor en filologia romànica i literatura comparada. Ha passat prop de vint anys a l'ensenyament superior, i ha treballat com a assessor lingüístic a TV3-Televisió de Catalunya, on va acabar la seva vida laboral. La seva trajectòria com a poeta ha estat discontinua. Dos primers llibres publicats –*Perillosa riba* (1978) i *Platges de temps* (1980)– a «Els Llibres de l'Escorpí», d'Edicions 62. Després, un silenci de vint-i-sis anys fins que el 2007 va sortir, a Angle Editorial, el recull *De plata pur*. El 2016 va guanyar el Premi Miquel de Palol de poesia, amb *Morir com un riu* (Proa, 2016) i *Natura d'infinít* (Edicions 62, 2017). Ha traduït novel·la, poesia i teatre, sempre per encàrrec editorial i perquè l'encàrrec l'ha convençut. La revista *Serra d'Or* li va concedir, l'any 2000, el Premi de la Crítica per la traducció de *Birthday Letters* (*Cartes d'aniversari*), de Ted Hughes.

Poemes

Carles Camps Mundó

Els ulls se t'han marcit
entre imatges resseques

i, en els últims reductes
de la veu, les paraules
t'intenten, elegíiques.

Però saps que, de totes,
ja només una et pot
ser, la de cap record,

i et mires de memòria
sigut sense més temps:

la mort vessa el mirall.

De *L'Absent*, 1989

Serà l'instant després del temps.
L'instant següent a l'últim instant teu.
L'instant infranquejable de cap més.
I en aquell instant d'haver mort,
fugaç com tot instant, però etern en l'extinció,
potser tindràs, encara que ningú,
la sensació de ser Déu.

De *Lliçó de tenebres*, 1996

L'anhel intemporal del pensament
fa que sentis el temps com a dolor.
La ment, imaginant la infinitud,
s'oposa al cos, que mor a cada instant.
En tu no hi ha mai acord per ser junt:
la consciència no et vol caduc.

* * *

...lo no venido / por pasado.

J. Manrique

Vivim sobretot de no viure.
Si fracassa el desig, ¡que vívid
el record! ¿No sents molt més viva
—molt més descarnadament viva—
la memòria no viscuda
que la que guardes de la vida?

De *Dies de nit*, 1999

Mira aquests arbres grocs,
l'estesa de les fulles als seus peus.
¡La bellesa en mutació!

Som nosaltres els que ho veiem,
i no podríem ser res més que això:
una mica de temps que veu el pas del temps
—el dolor transformat en sofriment—.

¿Com vols, doncs, que trobem consol en res
si només som si som part del que ens fuig,
però tenim ànsia de durar?

¿O de debò creus que hem de tancar els ulls
i anticipar-nos resignadament
a l'extrema ceguesa que ens fa ser,
tots, un Sol Cec?

Començarà la mort a créixer en tu,
i encara estaràs viu. Durant un temps
—no saps si llarg o breu— viuràs que mors,
i et sentiràs abocat al brocal
del pou sec de cap cel mentre et floreix
la mort com l'atzavara fa la flor

—fins que morir no serà res—.

* * *

Com un brusc excés de Déu.
Com una sobtada irrupció d'eternitat
en el temps.

Un instant sense temps de ser instant.

D'Un moviment quiet, 2004

*Però les mans oloroses de molsa,
les benignes mans de la meva
mare, són quietes per sempre,
allí, sota la nit dels xiprers.*

S. Espriu

Irremissiblement. Agonitzaves.
I et donàvem la mà
per ajudar-te a morir, perquè el tacte
—ja l'últim dels sentits—
et fes sentir una mica menys sola
en la soledat de la mort,
però a mi em semblava notar
—potser, deseparats, tots ho notàvem—
que eres tu la que ens agafaves
amb les teves *benignes mans*
—com de petits— per ajudar-nos
a viure.

De *Llibre de les al·lusions*, 2004

«*Le baiser*»

No separeu les boques.
Tingueu-les així, juntes.
Que us cicatritzin.
Feu-vos ningú, omesos
vosaltres pel silenci.
No vulgueu cap paraula.
No persistiu a designar-vos.
Emmudiu-vos. Les boques
no són sinó ferides
que de seguida sagnen
si parlen.

De *Llibre de les al·lusions*, 2004

¿Què et fa pensar que en nosaltres el temps expressa moviment?

¿Que el nostre temps
—el temps que va de la memòria al desig—
manifesta translació,
destí?

¿Potser el fet que estenem els dies sobre el món
amb l'afany il·lusori de posar distància
entre nosaltres i la mort?

Però, en canvi, ¿no sents íntimament
que tot ens passa en un sol lloc:
el cos?

¿Que el temps de la carn és tan sols
consumpció?

Res més que la paraula sola en l'absolut de l'ànsia.
L'extrema violència d'un buit conflicte.
En la carn blanca de la pàgina, poemes
com hematomes de bellesa.

D'El contorn de l'ombra, 2006

[...]

Ara sé que les ales del llenguatge
no treuen mai del laberint.

En nom de la paraula,
he rebut la lliçó més anorreadora:

sense fervor,

l'èxtasi de la veu

no troba interlocució.

Però, ¿puc parlar d'èxtasi
sense credulitat?

El sol arriba a l'hora de la posta.

Encara la sagrada forma de la llum
que dóna vida:

la raó de la fe.

La sagrada forma diürna
que llevant escup a l'albada

i que ponent,

sovint barroc de núvols,

rep cap al tard,

com si la claror fes sacríleg

i la fosca omplís de temor.

L'hora que mor

la sento com un acte de contrició.

Potser l'esperança postrema
d'acordar l'impossible acord
de consciència i totalitat.

En tot de mi,
les cendres del foc del poema.
Restes d'un sacrifici sense súplica.
Inútil l'escriptura:
inútil testimoni de sentir-se viure.
Viure tan sols és viure.
La voluntat
només camufla la descomposició.
Sóc u de soledat.

D'En nom de la paraula, 2009

Aquestes cèl·lules totpoderoses,
a punt per sobreviure'ns
si els fos possible suplantar-nos.

Aquests tumors que creixen
tan plens de vida,
però que ignoren
que ens necessiten vius per viure.

Aquesta cega empenta colonitzadora
que viu matant-nos,
sense saber que morirà amb nosaltres.

—El pensament és nostre.—

He tastat mort. Amarga, crua.
Potser sí que només ha sigut una mica,
però he tastat mort veritable.

¡Quin regust que me'n queda
d'encara i mai alhora!
¡Quina estranya barreja de contraris!

¡Si sabéssiu que vius els dies
enfrent de l'absoluta indiferència!
¡De l'Absoluta i Anorreadora Indiferència!

Per això us dic ara que viure basta,
que sobra l'esperança
—l'ambició, l'afany, el sempre—.

Sí, per això crec que tinc dret a dir-vos
que esperant l'esperança es perd la vida:
la vida en si, la vida viva.

¿Per què ens fan creure les paraules
que déu és la Paraula?
¿D'on ens ve la certesa que donar nom a les coses
és més que l'acte d'arrelar-se i fer-se tronc, capçada?
¿Nosaltres i no els boscos
hem de respondre a la semblança infosa?
¿No pot ser que déu sigui
arbre absolut que determini nits i dies
amb l'ombra universal del seu fullatge?
¿O per què no pensar que déu és roca,
que déu és mineral quan veiem la durada de les pedres?
Un Arbre d'arbres salvador dels arbres.
Una Roca de roques salvadora de les roques.
Un déu objecte indiferent al destí dels subjectes.
Sí, ¿per què déu ha de ser Verb i no pas aigua i sorra?
¿Per la nostra paraula?

¿O per què no la immensitat d'un buit que ens omple
d'absència?

La llum no es guarda.
És foc que es va fent cendra.
Temps que es calcina.
No hi ha cap dia
que la llum sigui la mateixa.
Cap flama repetida.
En canvi, l'ombra dura intacta.
És i no deixa mai de ser-hi.
La llum no la fa fora:
només s'hi superposa.
Per això, quan la llum s'apaga,
l'ombra apareix sencera,
sense destí ni causa,
sense increment ni pèrdua.

De *L'Oració Total*, 2013

Paraules petites, ingènues,
que no es corresponien
amb les paraules elusives dels teus versos.

Paraules d'infantesa
que no podien fer de símbols,
encara massa unides a les coses.

Tu buscaves paraules absolutes,
deseixides del món, despreses;
paraules deslliurades del disseny de l'objecte.

Volies música.

I ara el silenci del cant tràgic
dels seus gemecs ignorants de morir-se
no et deixa viure.

L'emudiment de l'Anatole
t'urgeix a escriure'n
l'absència amb paraules físiques...

i no les trobes.

De *La runa de la veu*, 2013

Portes hermètiques.
Sintaxi descomposta
com a memòria.

*A la
Cabanya*

del Ser,
                                  respostes pútrides.
L'orgull n'infecta l'ànim.
Peus, pluja, fang, cap rastre
de culpa.

Resa, Senyor, som a la vora.

El Sena es nega.

De *La runa de la veu*, 2013

Tot el dolor de les paraules que respires.
Tot el dolor del dolor de què parlen.
La veu ferida per la dura pugna dels contraris.
La veu sense paraules de sutura.
I amb tot, encara que et record et digui que recordis
que et mors a cada verb que et passa,
no busquis que cap déu t'alleugi.
No deixis mai que et raptin el que penses en conflicte.
A canvi de consol et volen prendre l'ànima.
L'oblit com a beuratge.

* * *

Si persegueixes fins al límit del que saben
les paraules que et dolen sense entendre-ho,
potser d'entrada et deixaran sense resposta,
com si tinguessin por de dir-t'ho
—por de ferir-te encara més dient-ho—,

però, si no les deixes defugir-te en la mudesa,
rendides a la teva voluntat de descobrir-ho,
finalment et confessaran els sentits que callaven
i tornaran a tu per fer-te entendre
—posant-ho en boca teva—

tot el dolor que en tu suporten en silenci

De Cap nom del món, 2015

L'ALT(R)A VIDA

Crèieu que, si callàveu, tot resplendiria
sense cap màcula de nit ni de penombra,
un cop enretirat el vel de les paraules.
Sí, crèieu que endinsant-vos en vosaltres,
cap a la claredat més íntima que us descobríeu
com a sentit innat de ser més que matèria,
sentiríeu la veu de dintre, la veu verdadera,
la veu de Veritat –la que en l'anonimat revela–,
i no pas la dubtosa veu externa de les aparences,
amb què els sentits enraonen de tot allò que senten:
de tot allò que pensen en experiència.
¡Oh, sí! Us meditàveu per reviure l'alt(r)a vida
de la memòria del mite, certs que, en la mudesa,
hi havíeu de percebre sense engany sensible
la idea prèvia de cim, bosc, riu..., de cada cosa
del món, lluny del tumult d'anomenar-ho,
fins a trobar la Idea d'idea: la Llum Sencera.
De mica en mica, tot se us ennegria de silenci.

D'Elegia de l'origen, 2015

DECREPITUD

Idil·li antic de vida i noms,
encara que de tot faci tan poc,
encara que, després de tant,
tot aquest «tant» memoritzat
revisqui com si fos immediat.
El tumor del record,
la metàstasi de l'edat.
Les ombres vénen de la nit
i tornen a la nit: de sol a sol.
No se'n pot saber res,
de néixer ni morir.
Només són a l'abast
els incerts claroscurs
dels comptadíssims anys viscuts
de la totalitat d'un Temps
de desmesura intemporal.
Ponent. Encara un cel de carn.
Però aviat, flames sense escalfor.
Sense combustió.
Sense claror ni claredat.
Incendi fosc als ulls.
Llàgrimes aurorals de ser
l'havien apagat. De cec a cec.
L'irrepetible plor que veu
per primer cop.

D'Elegia de l'origen, 2015

Biografia

Carles Camps Mundó (1948). Després d'unes primeres provatures poètiques, a partir de finals de la dècada dels 60 i a començaments de la dels 70, es dedica a la pràctica de la poesia visual. El 1972 mostra la seva obra en aquest camp en una exposició de grup celebrada a la barcelonina Sala Gaspar. És la primera vegada que es mostra poesia visual a la capital catalana. Amb aquest grup, format també per pintors i escultors, edita una col·lecció on apareixen les seves proses *Trilogia del tret* i *Sis trets*, el poema concret *Variacions puntuals* i el poema «collage» *Habitar un paisatge*. Participa en diverses col·lectives i els seus poemes apareixen en catàlegs i revistes. El 1974 publica *La nuu*. *Contes de l'horitzó*, dues suites de poemes visuals. El 1981 mostra tota la seva obra poètica visual a la Fundació Miró, i com a catàleg es publica la seva sèrie visual *La columna*. A partir de la dècada dels 80, ja plenament dedicat a la poesia discursiva, ha publicat *Sis poemes* (1981), *L'Absent* (1989), *Lliçó de tenebres* (1996), *Dies de nit* (1999), *Un moviment quiet* (2004), *Llibre de les al·lusions* (2004), *El contorn de l'ombra*, VIII Premi Parc Taulí (2006), *En nom de la paraula* (2009), *La mort i la paraula*, Premi Carles Riba 2009 (2010), *La runa de la veu* (2013), *L'Oració Total*, Premi Serra d'Or de la Crítica del 2014 al millor llibre de poesia publicat el 2013, *Cap nom del món* (2015) i *Elegia de l'origen* (2017). El 2006 va publicar el llibre de proses *Com els colors a la nit*, i el 2011, *La figuració del(s) sentit(s)*, un recull d'aforismes i reflexions al voltant de la llengua i la creació, que es complementa amb un altre que acaba de publicar, *Memòria de la inquietud*. Té publicats alguns poemes i proses en castellà, francès, brasiler, anglès i hongarès. El 2015 s'ha publicat una antologia poètica seva, *Instante após o tempo*, al Brasil.

Aquesta selecció de poemes
de Carles Camps Mundó
es publica el 23 d'octubre de 2017
amb motiu del recital del poeta
dins el cicle Dilluns de poesia
a l'Arts Santa Mònica, Barcelona.

**Dilluns de poesia
a l'Arts Santa Mònica
2017**

**Totes les sessions tindran lloc
a l'Arts Santa Mònica
els dilluns a les 19 h**

Arts Santa Mònica

Centre de la creativitat

La Rambla 7

08002 Barcelona

T 935 671 110

artssantamonica.gencat.cat

Entrada lliure

Mitjà col·laborador:

NÚVOL

Amb la col·laboració de:

AELC
ASSOCIACIÓ D'ESCRITORS
EN LLINGÜA CATALANA

Organització:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Institució
de les Lletres
Catalanes

SANTAMÒNICA